

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Народному депутатові України
Д. Ю. ШПЕНОВУ

11097/0/2-16 від 04.07.16
На № 11/10-2285
від 17.06.16

Шановний Дмитре Юрійовичу!

Розглянувши Ваш запит, оголошений на засіданні Верховної Ради 17 червня 2016 р., щодо нарахування пенсії жінкам, які досягли 55 років, а також порядку обчислення заробітної плати під час переведення з одного виду пенсії на інший, повідомляємо.

Законом України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" (далі – Закон) передбачено, що виключно Законом визначаються, зокрема, умови набуття права та порядок визначення розмірів пенсійних виплат, а розмір пенсії конкретної особи залежить від набутого страхового стажу та індивідуального заробітку, з якого сплачувалися страхові внески.

З 1 жовтня 2011 р. набрав чинності Закон України "Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи", яким внесено зміни до Закону, зокрема, поступово підвищено пенсійний вік для жінок з 55 до 60 років на шість місяців щороку у період до квітня 2021 року.

При цьому одним із компенсаторів підвищення пенсійного віку, тимчасово на перехідний період до 1 січня 2015 р., надано право виходу на пенсію після досягнення 55-річного віку жінкам, які не працювали та мали не менш як 30 років страхового стажу із зменшенням розміру пенсії на 0,5 відсотка за кожний повний чи неповний місяць дострокового виходу на пенсію. Зменшення розміру пенсії за віком застосовується протягом усього періоду отримання пенсії незалежно від її виду.

Водночас зазначаємо, що жінкам, яким призначено дострокову пенсію згідно з пунктом 7² розділу XV "Прикінцеві положення" Закону, у разі підвищення розміру прожиткового мінімуму проводиться перерахунок, зокрема, мінімального розміру пенсії за віком та доплати за понаднормовий стаж (за наявності підстав).

Разом з тим постановою Кабінету Міністрів України від 26 березня 2008 р. № 265 "Деякі питання пенсійного забезпечення громадян" встановлено, що в разі, коли щомісячний розмір пенсійних виплат (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткових пенсій, цільової грошової допомоги, сум індексації та інших доплат, установлених законодавством, крім пенсій за особливі заслуги перед Україною) не досягає 949 гривень, надається щомісячна державна адресна допомога в сумі, що не вистачає до зазначеного розміру.

На даний час Мінсоцполітики опрацьовується проект Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам", яким передбачається надання особам, які мають право на пенсію, але не мають повного страхового стажу (30 років жінки та 35 років чоловіки), а також жінкам, яким

дострокового призначено пенсію відповідно до пункту 7¹ розділу XV "Прикінцеві положення" Закону, державної соціальної допомоги на рівні прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Що стосується застосування показника середньої заробітної плати (доходу) під час переведення з одного виду пенсії на інший, то відповідно до статті 45 Закону переведення з одного виду пенсії на інший здійснюється з дня подання заяви на підставі документів про страховий стаж, заробітну плату (дохід) та інших документів, що перебувають на час переведення з одного виду пенсії на інший в пенсійній справі, а також додаткових документів, одержаних органами Пенсійного фонду України.

Під час переведення з одного виду пенсії на інший за бажанням особи може враховуватися заробітна плата (дохід) за періоди страхового стажу, зазначені в частині першій статті 40 Закону, із застосуванням показника середньої заробітної плати (доходу), який враховувався під час призначення (перерахунку) попереднього виду пенсії.

Ураховуючи зазначене, під час переведення з пенсії за вислугу років на пенсію за віком згідно із Законом застосовується показник середньої заробітної плати (доходу), що враховувався для обчислення пенсії у році, в якому особа звернулася за призначенням попереднього виду пенсії. Якщо пенсія за вислугу років призначена до 1 січня 2009 р., зазначений показник для обчислення пенсії за віком визначається з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2012 р. № 327 "Про підвищення рівня соціального захисту населення" (1197,91 гривні).

На сьогодні, на жаль, існує різниця між розмірами пенсій, призначених у різні роки, яка полягає в тому, що за однаковими показниками страхового стажу та коефіцієнта заробітної плати розміри новопризначених пенсій перевищують розміри раніше призначених пенсій, оскільки призначаються з більш високого показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, яка визначалася за календарний рік, що передує року звернення за призначенням пенсії, а починаючи з 1 жовтня 2011 р. з метою ліквідації різниці у розмірах пенсій визначається за три календарних роки, які передують року звернення за призначенням пенсії.

З метою забезпечення виконання плану пріоритетних дій Уряду на 2016 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 травня 2016 р. № 418, Мінсоцполітики разом з іншими заінтересованими органами виконавчої влади опрацьовують можливі варіанти вирішення порушеного питання.

Водночас питання щодо поліпшення пенсійного забезпечення громадян є пріоритетним і перебуває на постійному контролі Уряду. Підвищення державних соціальних гарантій громадянам повинно здійснюватися комплексно з урахуванням єдиних принципів та норм законодавства у сфері соціального та пенсійного забезпечення, соціальної спрямованості політики Уряду, стану соціально-економічного розвитку держави і збалансування додаткових видатків з наявними бюджетними ресурсами.

З повагою

Віце-прем'єр-міністр України

Павло РОЗЕНКО